

św. Eugenia (z Aleksandrii - III w.) dziewica i męczennica w Rzymie

1. Rzym, fg w Bazylice Dei SS. XII Apostoli

zobacz: [Święci w Polsce i ich kult w świetle historii](http://www.sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2j.html)
<http://www.sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/2j.html>
<http://www.sancti-in-polonia.wietrzykowski.net/7j.html>

Eugenia, męczennica rzymska, jest postacią autentyczną, zaświadczoną w kilku wiarygodnych dokumentach, z oznaczeniem dnia śmierci: 25 grudnia - i usytuowaniem grobu: na Cmentarzu Aproniana. Potwierdzają to wczesnośredniowieczni pielgrzymi. Wiemy też, że ku jej czci wznosiła się przy Via Latina bazylika, którą odnawiał papież Hadrian I. To niemal wszystko, co o niej wiemy.

Z rozrzutnością właściwą temu rodzajowi twórczości historyczną lukę wypełniła legenda, która zużytkowała wątki znane w folklorze Wschodu. Eugenia miała więc przeżyć wiele osobliwych przygód. Z Rzymu dostała się do Egiptu i tam przez dłuższy czas ukrywała się w męskim stroju. Jako rzekomy mężczyzna przebywała też, a nawet spełniała urząd opata w klasztorze mnichów... Przełożoną - ale teraz już zgromadzenia dziewic - była nieco później. Oskarżono ją o wiarę w Chrystusa i zmuszono do złożenia ofiary bogini Dianie, lecz posąg bóstwa nagle się rozsypał. Zatapiana z kamieniem u szyi, wypływała zaraz na powierzchnię; wrzucana do ognia, sprawiała, że wygaszał on natychmiast; trzymana przez czas dłuższy pod ścisłą strażą i pozbawiona pokarmu, żyła bez pożywienia karmiąc się jedynie rozmowami z Chrystusem. Był ongiś ten powieściowy utwór bardzo popularny. Istnieje długi szereg rozmaitych jego odmian, a także wersje etiopska i ormiańska. Ale najprawdopodobniej utwór powstał w Rzymie, gdzie wpleciono do niego autentycznych męczenników - Prota i Hiacynta. Pozostanie on jednym z najbardziej charakterystycznych przykładów twórczości imaginatywnej, oplatającej raz po raz imiona prawdziwych świętych.

<https://www.deon.pl/imieniny/imie,950,eugenia.html>

*Jeżeli nie zaznaczono inaczej, to zdjęcia: **Jan Nitecki***